# KOMISJONI RAKENDUSOTSUS,

## 30. juuli 2013,

## millega lubatakse liikmesriikidel Liibanoni Akkari ja Bekaa piirkondadest pärit kartulite, välja arvatud seemnekartuliks ettenähtud kartulite puhul kehtestada erandeid teatavatest nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ sätetest

*(teatavaks tehtud numbri C(2013) 4683 all)*

(2013/413/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, [1] eriti selle artikli 15 lõike 1 esimest taanet,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 4 lõikele 1 koostoimes kõnealuse direktiivi III lisa A osa punktiga 12 ei luba liikmesriigid liitu sisse tuua Liibanonist pärit kartuleid, mis ei ole seemnekartulid. Vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 15 lõikele 1 võib sellest keelust teha erandeid, kui ei ole kahjulike organismide levitamise ohtu.

(2) Vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 5 lõikele 1 koostoimes kõnealuse direktiivi IV lisa A osa I jao punktiga 25.2 ei luba liikmesriigid liitu tuua kartuleid, kui need ei pärine riikidest, mis on vabad kahjustajast *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann ja Kotthoff) Davis *et al.* (edaspidi „asjaomane kahjulik organism"), või riikidest, mis rakendavad kõnealuse organismi vastu võitlemiseks liidu sätetega samaväärseteks tunnistatud sätteid. Liibanon ei täida kumbagi nimetatud tingimustest. Vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 15 lõikele 1 võib sellest keelust teha erandeid, kui ei ole kahjulike organismide levitamise riski.

(3) Liibanoni esitatud teave ning Toidu- ja Veterinaarameti 2006. aasta märtsis tehtud tööreisi ajal kogutud teave ning Liibanoni esitatud järgnev teave on näidanud, et Akkari ja Bekaa piirkonnast pärit kartulid, mis ei ole seemnekartulid, kasvavad sobivates fütosanitaartingimustes.

(4) Seetõttu tuleks lubada liitu tuua Liibanonist Akkari ja Bekaa piirkonnast pärit kartuleid, mis ei ole seemnekartulid, kui need vastavad tingimustele, mis tagavad, et kartulitel ei ole liidu territooriumile toomisel asjaomaseid kahjulikke organisme. Need tingimused peavad käsitlema tootmist asjaomasest kahjulikust organismist vabades piirkondades, uuringute tegemist neis piirkondades, tootmist sertifitseeritud seemnekartulist, käitlemise, ladustamise, pakendamise ja ettevalmistamise nõudeid.

(5) Kartulid tuleks liitu tuua läbi kindlaksmääratud piiriületuskohtade, et tagada tulemuslik kontroll ja fütosanitaarse riski vähendamine.

(6) Tuleks sätestada kontrollinõuded, et tagada fütosanitaarse riski kontrollimist. Tuleks sätestada, et proovivõtt ja katsete tegemine toimub nõukogu 4. oktoobri 1993. aasta direktiivis 93/85/EMÜ (kartuli ringmädaniku kontrolli kohta) [2] kehtestatud katsemeetodi kohaselt.

(7) Kartuleid võib liitu tuua ja liidusiseselt transportida ainult juhul, kui neil on asjakohane Liibanoni päritolu tähistav märgistus ja muu asjakohane teave, mille eesmärk on hoida ära nende kartulite mahapanekut ja tagada kartulite identifitseerimine ja jälgitavus.

(8) Liikmesriigid peaksid pärast iga impordihooaega esitama komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe imporditud kartulite kohta, et saaks hinnata käesoleva direktiivi rakendamist.

(9) Kõnealune erand tuleks teha piiratud ajavahemikuks.

(10) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taimetervise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

**Luba erandi tegemiseks**

Erandina direktiivi 2000/29/EÜ artikli 4 lõikest 1 koostoimes kõnealuse direktiivi III lisa A osa punktiga 12 ning artikli 5 lõikest 1 koostoimes kõnealuse direktiivi IV lisa A osa I jao punktiga 25.2 võivad liikmesriigid lubada liitu tuua kõnealuse direktiivi III lisa A osa punktis 12 osutatud kartuleid (edaspidi „kartulid"), mis on pärit Liibanonist Akkari ja Bekaa piirkondadest ning mis vastavad käesoleva otsuse lisas sätestatud tingimustele.

[1] EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

[2] EÜT L 259, 4.10.1993, lk 1.

*Artikkel 2*

**Taimepuhtuse tunnistus**

Taimepuhtuse tunnistus, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ artikli 13a lõikes 3, antakse välja Liibanonis. Pealkirja „Lisadeklaratsioon" alla märgitakse järgmine teave:

a) lause „Vastab komisjoni rakendusotsuses 2013/413/EL sätestatud ELi nõuetele";

b) partii number;

c) kahjurivaba piirkonna nimi lisa punkti 1 tähenduses.

*Artikkel 3*

**Piiriületuskohad**

1. Artikli 1 kohase loaga hõlmatud kartuleid võib liitu tuua üksnes läbi sellise piiriületuskoha, mis on selle asukoha liikmesriigi poolt selliseks sissetoomiseks ette nähtud.

2. Liikmesriik annab teistele liikmesriikidele, komisjonile ja Liibanonile teada piiriületuskohad ja piiriületuskohtade eest vastutavate direktiivis 2000/29/EÜ osutatud ametiasutuste nimetused ja aadressid.

*Artikkel 4*

**Liikmesriikide tehtavad kontrollid**

1. Saadetise igast partiist võetakse valim ametlikuks uuringuks *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann ja Kotthoff) Davis *et al.* (edaspidi: „asjaomased kahjulikud organismid") suhtes. Iga valim koosneb vähemalt 200 mugulast. Kui partii on suurem kui 25 tonni, võetakse valim igast 25 tonnist ning lisaks ülejäänud partii osast.

2. Vastutavad ametiasutused kontrollivad prooviks võetud lõigatud mugulaid asjaomase kahjuliku organismi sümptomite suhtes visuaalselt.

Kontrollimise ajaks jäävad asjaomase saadetise kõik partiid ametliku kontrolli alla ning neid ei või transportida ega kasutada.

3. Kui lõikes 2 osutatud kontrolli käigus avastatakse asjaomase kahjuliku organismi sümptomeid, tehakse vastavalt direktiivi 93/85/EMÜ I lisa punktile 1.1 ja punktidele 4–10 analüüsid asjaomase kahjuliku organismi esinemise kindlakstegemiseks.

Nende analüüside tegemise ajaks jäävad kõik asjaomase saadetise partiid ning kõik muud saadetised, mis sisaldavad partiisid samast kahjurivabast piirkonnast, asjaomase vastutava ametiasutuse ametliku kontrolli alla ning neid ei või transportida ega kasutada.

4. Kui asjaomase kahjuliku organismi esinemine võetud proovis leiab lõike 3 kohaselt tehtud analüüsil kinnitust, säilitatakse ja konserveeritakse kogu ülejäänud kartuliekstrakt ning asjaomast partiid ei lubata liitu tuua.

Kõiki ülejäänuid lõike 3 teises lõigus osutatud partiisid analüüsitakse vastavalt direktiivi 93/85/EMÜ I lisa punktile 1.1 ja punktidele 4–10.

5. Kõiki partiisid, mille proovidelt ei avastatud lõikes 2 osutatud kontrolli käigus asjaomase kahjuliku organismi sümptomeid, analüüsitakse varjatud nakatumise suhtes vastavalt direktiivi 93/85/EMÜ I lisa punktile 1.2 ja punktidele 3–10.

Analüüside tegemise ajaks jääb asjaomane partii ametliku kontrolli alla ning seda ei või transportida ega kasutada.

Kui asjaomase kahjuliku organismi esinemine leiab esimese lõigu kohaselt võetud valimis kinnitust, säilitatakse ja konserveeritakse kogu ülejäänud kartuliekstrakt ning asjaomast partiid ei lubata liitu tuua.

*Artikkel 5*

**Kahtlastest või kinnitatud leidudest teatamine**

1. Liikmesriigid teavitavad kohe komisjoni ja Liibanoni neist juhtumitest, kui direktiivi 93/85/EMÜ I lisa punkti 1.1 kohase kiirtesti või sama direktiivi I lisa punkti 1.2 kohase sõelkatse tagajärjel on tekkinud kahtlus asjaomase kahjuliku organismi esinemise kohta.

2. Liikmesriigid teavitavad kohe komisjoni ja Liibanoni neist juhtumitest, kui asjaomase kahjuliku organismi esinemine on direktiivi 93/85/EMÜ I lisa punktide 1.1 ja 1.2 kohaselt kinnitust leidnud.

*Artikkel 6*

**Märgistamine**

1. Kartuleid võib liitu tuua ja liidusiseselt transportida üksnes koos ühes liidu ametlikus keeles koostatud etiketiga, millele on märgitud järgmine teave:

a) märge Liibanoni päritolu kohta,

b) kahjurivaba piirkonna nimi,

c) tootja nimi ja tunnusnumber,

d) partii number.

2. Lõikes 1 nimetatud etiketi väljastamist kontrollib Liibanoni taimekaitseorganisatsioon.

*Artikkel 7*

**Jäätmete kõrvaldamine**

Liidus kartulite pakendamisel või töötlemisel tekkinud jäätmed tuleb kõrvaldada selliselt, et oleks tagatud, et asjaomane kahjulik organism ei saaks jäätmetes elutseda ega levida.

*Artikkel 8*

**Importijate teatamiskohustus**

1. Importija peab piisavalt vara teatama asjaomase liikmesriigi piiriületuskoha eest vastutavale ametiasutusele oma kavatsusest saadetis sisse tuua.

2. Lõikes 1 osutatud teatamine hõlmab järgmisi elemente:

a) asjaomas(t)e saadetis(t)e kogus,

b) kavandatava sissetoomise kuupäev,

c) importija nimi ja aadress.

*Artikkel 9*

**Aruandlus impordi kohta**

Importiv liikmesriik esitab iga aasta 31. jaanuariks komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe käesoleva otsuse kohaselt eelneva aasta 1. jaanuari ja 31. detsembri vahel imporditud koguste kohta, märkides ära partiid, saadetised ja tonnid.

*Artikkel 10*

**Läbivaatamine**

Komisjon vaatab käesoleva otsuse läbi 31. oktoobriks 2014.

*Artikkel 11*

**Kehtivusaeg**

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 31. oktoobril 2015.

*Artikkel 12*

**Adressaadid**

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 30. juuli 2013

*Komisjoni nimel*
*komisjoni liige*
Tonio BORG

*LISA*

**ARTIKLIS 1 OSUTATUD IMPORDITINGIMUSED**

Artiklis 1 sätestatud erandit rakendatakse kartulite puhul, mis vastavad punktides 1–9 kehtestatud nõuetele.

1) **Tootmispiirkonnad**

Kartulid on toodetud Akkari ja Bekaa piirkonnas, mille Liibanoni taimekaitseorganisatsioon on ametlikult, kooskõlas fütosanitaarmeetmete rahvusvahelisele standardiga nr 4 „kahjurivabade piirkondade kindlaksmääramise nõuded" ([1]) kuulutanud vabaks asjaomastest kahjulikest organismidest (edaspidi „kahjurivabad piirkonnad") ning on sellest komisjonile igal aastal teada andnud.

2) **Kahjurivabade piirkondade uuringud**

Liibanoni ametiasutused teevad igal aastal kahjurivabades piirkondades süstemaatilisi ja representatiivseid uuringuid asjaomase kahjuliku organismi avastamiseks viie aasta jooksul enne tootmist ja tootmise ajal.

Uuritakse kahjurivabades piirkondades paiknevaid kartulipõlde ja nendest piirkondadest koristatud kartuleid.

Uuringud koosnevad järgmistest elementidest:

a) põldude visuaalne vaatlus kasvuhooajal,

b) koristatud kartulite lõigatud mugulate visuaalne vaatlus asjaomase kahjuliku organismi sümptomite suhtes,

c) sümptomaatiliste ja asümptomaatiliste kartulite laboratoorsed analüüsid.

Uuringute tulemusel ei leita asjaomast kahjulikku organismi ega muid tõendeid, mis võiksid osutada sellele, et kõnealune piirkond ei ole kahjurivaba punkti 1 tähenduses. Uuringute tulemused tehakse nõudmise korral komisjonile kättesaadavaks.

3) **Tootjad**

Kartuleid kasvatavad Liibanoni taimekaitseorganisatsioonis registreeritud tootjad.

4) **Tootmine sertifitseeritud seemnekartulist**

Need kartulid peavad vastama ühele järgmistest tingimustest:

a) need on kasvatatud liidus sertifitseeritud ja liidust Liibanoni imporditud seemnekartulist;

b) need on kasvatatud seemnekartulist, mis on pärit kolmandast riigist või selle osast, millest direktiivi 2000/29/EÜ III lisa kohaselt ei ole keelatud seemnekartuli liitu importimine, ning on selles kolmandas riigis sertifitseeritud.

5) **Tootmispõllud**

Kartuleid kasvatakse sellistel põldudel, kus eelneva viie aasta jooksul ei ole kasvatatud muid kartuleid kui punktis 4 nimetatuid.

6) **Käitlemine**

Kartuleid käideldakse masinatega, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest:

a) neid kasutatakse ainult punktidele 1–5 vastavate kartulite käitlemiseks;

b) kui neid on kasutatud muuks kui punktis a osutatud otstarbeks, siis on need asjakohasel viisil puhastatud ja desinfitseeritud enne kasutamist punktis a osutatud otstarbel.

([1]) ISPM 4. 1995. Kahjurivabade piirkondade kindlaksmääramise nõuded. Rooma, IPPC, FAO.

7) **Ladustamine**

Kartulid ladustatakse hoonetesse, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest:

a) neid kasutatakse ainult punktidele 1–6 vastavate kartulite ladustamiseks;

b) kui neid on kasutatud muuks otstarbeks kui on osutatud punktis a, siis on võetud asjakohaseid hügieenimeetmeid enne nende kasutamist punktis a osutatud otstarbel.

8) **Pakendamine**

Kartulite jaoks kasutatav pakkematerjal on kas uus või kasutatud ja desinfitseeritud.

9) **Kartulite ja nende partiide ettevalmistamine liitu toomiseks**

Kartulid vastavad järgmistele ettevalmistamise tingimustele:

a) nad on puhastatud mullast, lehtedest ja muudest taimejäänustest;

b) nad on liitu toomiseks esitatud partiidena ning iga partii koosneb ühe tootja toodetud kartulitest, mis on koristatud ühelt ainsalt punktis 1 määratletud alalt; ning

c) kartulid on kottides, pakendites või muudes mahutites, mis on kõik märgistatud vastavalt artiklile 6.